

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

до проекту постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення Міжвідомчої робочої групи з питань наркополітики, протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів»

1. Мета

Проект постанови Кабінету Міністрів України «Про утворення Міжвідомчої робочої групи з питань наркополітики, протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» (далі – проект акта) розроблено з метою посилення міжвідомчої координації у сфері формування та реалізації державної наркополітики, на виконання завдання 2 «Утворення консультативно-дорадчого міжвідомчого органу при Кабінеті Міністрів України з метою впровадження механізму координації протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» операційної цілі 3 «Недопущення незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів» стратегічної цілі 4 «Протидія незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, а також зменшення пропозицій таких засобів і речовин, які перебувають у незаконному обігу, та своєчасне їх вилучення» Операційного плану заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії наркополітики до 2030 року, затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 року № 920 «Про схвалення Стратегії наркополітики на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках». Зазначене узгоджується із заходом 3 «створення консультативно-дорадчого міжвідомчого органу з метою впровадження механізму координації протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів» стратегічного результату 1 «Законодавча та стратегічна рамка державної наркополітики, приведена у відповідність до сучасних потреб, асquis та стандартів ЄС» пункту 4.5 «Співпраця у сфері наркотиків» розділу IV Дорожньої карти з питань верховенства права, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 року № 475-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС». Проектом акта пропонується утворити Міжвідомчу робочу групу з питань наркополітики, протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, як тимчасовий консультативно-дорадчий орган Кабінету Міністрів України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття проекту акта

Згідно з преамбулою Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони, ратифікованої Законом України від 16 вересня 2014 р. № 1678-VII (далі – Угода про асоціацію), Україною взято зобов'язання, зокрема, вести боротьбу з організованою злочинністю та незаконним обігом наркотичних засобів, а також зменшувати попит на наркотичні засоби, що використовуються у незаконний спосіб. Статтею 21 Угоди про асоціацію передбачено

співробітництво, спрямоване на боротьбу з незаконним обігом наркотиків, зменшення обсягів їх постачання, торгівлі та попиту, подолання наслідків для здоров'я та соціальних наслідків наркозалежності, а також забезпечення збалансованого та інтегрованого підходу до зазначених питань.

Належна реалізація зазначених зобов'язань потребує забезпечення системної міжвідомчої координації та узгодженості дій суб'єктів, залучених до формування та реалізації державної політики у сфері наркотиків.

Зважаючи на зазначене, розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 р. № 475-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС» схвалено Дорожню карту з питань верховенства права (далі – Дорожня карта), якою визначено частину заходів, необхідних для виконання Україною зобов'язань у межах переговорного процесу щодо вступу до Європейського Союзу.

Пунктом 4.5 «Співпраця у сфері наркотиків» розділу IV Дорожньої карти визначено стратегічний результат «Законодавча та стратегічна рамка державної наркополітики приведена у відповідність до сучасних потреб, асвіс та стандартів ЄС».

Для досягнення зазначеного стратегічного результату заходом 3 передбачено створення консультативно-дорадчого міжвідомчого органу з метою впровадження механізму координації протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин та прекурсорів. Строк виконання заходу – IV квартал 2026 року.

Отже, з метою виконання зазначеного заходу потребує нормативного закріплення організаційний механізм міжвідомчої взаємодії, спрямований на забезпечення координації та узгодженості дій суб'єктів, залучених до формування та реалізації державної наркополітики, а також задля системного опрацювання питань, що потребують міжвідомчого врегулювання.

Зазначене зобов'язання узгоджується з Операційним планом заходів на 2025-2027 роки з реалізації Стратегії наркополітики до 2030 року, затвердженого Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 року № 920 «Про схвалення Стратегії наркополітики на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025-2027 роках» (далі – Стратегія, Операційний план).

Стратегічною ціллю 4 Стратегії визначено протидію незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, а також зменшення пропозиції таких засобів і речовин, які перебувають у незаконному обігу, та своєчасне їх вилучення. На її виконання операційною ціллю 3 передбачено недопущення незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів.

Для досягнення зазначеної операційної цілі Стратегії заходом 2 Операційного плану передбачено утворення консультативно-дорадчого міжвідомчого органу при Кабінеті Міністрів України з метою впровадження механізму координації протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів. Відповідальними за виконання зазначеного завдання відповідно до

Операційного плану визначено: МОЗ; Держлікслужба; МВС; Національна поліція; Адміністрація Держприкордонслужби; Держмитслужба; СБУ (за згодою).

Утворення такого органу забезпечить інституційний механізм координації та узгодження дій суб'єктів, залучених до реалізації державної наркополітики, сприятиме системному міжвідомчому обміну інформацією, спільному опрацюванню проблемних питань, підготовці пропозицій щодо вдосконалення нормативно-правового регулювання та моніторингу реалізації відповідних заходів.

Разом з тим, питання протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, з урахуванням найкращих міжнародних практик і міжнародного досвіду, потрібно розглядати комплексно, як невід'ємну складову питання формування і забезпечення державної наркополітики, зокрема, питань превенції і профілактики, популяризації здорового способу життя, зменшення незаконної пропозиції та попиту на наркотичні засоби, психотропні речовини, забезпечення доступу до відповідного лікування та інших аспектів.

Таким чином, прийняття проекту акта забезпечить виконання євроінтеграційних зобов'язань України, передбачених Дорожньою картою та завдань, передбачених операційної цілі 3 стратегічної цілі 4 Операційного плану Стратегії.

Прийняття проекту акта забезпечить правові та організаційні підстави для функціонування міжвідомчого механізму координації у сфері наркополітики, протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, спрямованого на забезпечення узгодженості дій суб'єктів, залучених до формування та реалізації державної наркополітики за її основними напрямками.

3. Основні положення проекту акта

Проектом акта пропонується утворити Міжвідомчу робочу групу з питань наркополітики, протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, затвердити її посадовий склад та Положення про неї.

Положенням передбачається визначити основні завдання, функції, права та порядок організації діяльності Міжвідомчої робочої групи.

Основними завданнями Міжвідомчої робочої групи визначаються: сприяння забезпеченню координації та узгодженості дій органів виконавчої влади, інших державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій у сфері наркополітики; підготовка пропозицій щодо формування, реалізації та удосконалення державної наркополітики; визначення шляхів, механізмів та способів розв'язання проблемних питань, що виникають під час її реалізації; сприяння визначенню пріоритетних напрямів державної наркополітики та налагодженню системного міжвідомчого обміну інформацією, зокрема під час здійснення моніторингу ситуації, пов'язаної з наркотиками.

4. Правові аспекти

У даній сфері суспільних відносин діють такі нормативно-правові акти:

Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони;

Закон України «Про наркотичні засоби, психотропні речовини і прекурсори»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 р. № 475-р «Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 «Основи процесу вступу до ЄС»»;

Розпорядження Кабінету Міністрів України від 20 серпня 2025 р. № 920-р «Про схвалення Стратегії наркополітики на період до 2030 року та затвердження операційного плану заходів з її реалізації у 2025–2027 роках»;

Постанова Кабінету Міністрів України від 17 червня 2009 р. № 599 «Питання консультативних, дорадчих та інших допоміжних органів, утворених Кабінетом Міністрів України».

5. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація проєкту акта не потребуватиме додаткового фінансування з державного та/або місцевих бюджетів.

Організаційне та матеріально-технічне забезпечення діяльності Міжвідомчої робочої групи здійснюватиметься в межах затвердженої граничної чисельності працівників та видатків, передбачених на утримання відповідних органів за бюджетними програмами та інших джерел, не заборонених законодавством.

Фінансово-економічні розрахунки додаються.

6. Позиція заінтересованих сторін

Проєкт акта потребує громадського обговорення відповідно до Порядку проведення консультацій з громадськістю з питань формування та реалізації державної політики, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 3 листопада 2010 року № 996 «Про забезпечення участі громадськості у формуванні та реалізації державної політики».

Проєкт акта не стосується сфери наукової та науково-технічної діяльності, тому не потребує розгляду Науковим комітетом Національної ради з питань розвитку науки і технологій.

Проєкт акта потребує погодження з Міністерством фінансів України, Міністерством економіки та довкілля України, Міністерством цифрової трансформації України, Міністерством юстиції України, Службою безпеки України, Міністерством внутрішніх справ України, Національною поліцією України, Державною прикордонною службою України, Уповноваженим Верховної Ради України з прав людини, Українським фармацевтичним агентством, Державною митною службою України, Міністерством оборони України, Міністерством освіти і науки України, Міністерством соціальної політики, сім'ї та єдності України, Міністерством у справах ветеранів України, Міністерством культури України, Офісом Генерального прокурора України, Державним бюро розслідувань, Національною службою здоров'я України, державною установою «Центр охорони

здоров'я Державної кримінально-виконавчої служби України», Національною соціальною сервісною службою України, Державною регуляторною службою України.

Проект акта потребує проведення правової експертизи в Міністерстві юстиції України.

7. Оцінка відповідності

Проект акта містить положення, що стосуються зобов'язань України у сфері європейської інтеграції та не містить положень, що стосуються прав та свобод, гарантованих Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, впливають на забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків, містять ризики вчинення корупційних правопорушень та правопорушень, пов'язаних з корупцією, створюють підстави для дискримінації.

Проект акта має організаційний характер та у ньому відсутні положення, спрямовані на імплементацію окремих актів права Європейського Союзу (*acquis* ЄС). Водночас, проект акта розроблено на виконання міжнародно-правових та євроінтеграційних зобов'язань України, а саме Дорожньої карти з питань верховенства права, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 14 травня 2025 р. № 475-р “Деякі питання забезпечення переговорного процесу про вступ України до Європейського Союзу за кластером 1 “Основи процесу вступу до ЄС”.

Проект акту потребує направлення до Урядового офісу координації європейської та євроатлантичної інтеграції Секретаріату Кабінету Міністрів України для проведення експертизи на відповідність зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції, у тому числі міжнародно-правовим, та праву Європейського Союзу (*acquis* ЄС). Довідка щодо відповідності зобов'язанням України у сфері європейської інтеграції та праву Європейського Союзу (*acquis* ЄС) додається.

Проект акта не проведення громадської антикорупційної, громадської антидискримінаційної та громадської гендерно-правової експертизи.

Проект акта потребує направлення до Національного агентства з питань запобігання корупції для визначення необхідності проведення антикорупційної експертизи.

8. Прогноз результатів

Прийняття проекту акта сприятиме створенню ефективного міжвідомчого механізму координації у сфері державної наркополітики та забезпеченню системної взаємодії центральних органів виконавчої влади й інших зацікавлених сторін.

Функціонування Міжвідомчої робочої групи дасть змогу забезпечити системну координацію та узгодженість дій заінтересованих сторін у сфері наркополітики, налагодити міжвідомчий обмін інформацією, забезпечити спільне опрацювання проблемних питань та визначення шляхів і механізмів їх розв'язання, сприяти визначенню пріоритетних напрямів державної наркополітики, здійсненню моніторингу та аналізу стану її реалізації, а також підготовці узгоджених пропозицій

і рекомендацій щодо формування, реалізації та удосконалення державної наркополітики і відповідного нормативно-правового регулювання.

Прийняття проєкту акта сприятиме виконанню Стратегії наркополітики на період до 2030 року та її Операційного плану, зокрема заходів, спрямованих на недопущення незаконного обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів, а також виконанню Україною зобов'язань у межах вступу до Європейського Союзу за переговорним Розділом 24 «Юстиція, свобода та безпека».

9. Вплив на інтереси заінтересованих сторін

Заінтересована сторона	Вплив реалізації акту на заінтересовану сторону	Пояснення очікуваного впливу
Держава	Позитивний	Прийняття проєкту акта створить правові та організаційні передумови для функціонування міжвідомчого механізму координації у сфері наркополітики, забезпечення узгодженості дій суб'єктів, залучених до її формування та реалізації, системного міжвідомчого обміну інформацією, спільного опрацювання проблемних питань та підготовки пропозицій і рекомендацій щодо формування, реалізації та удосконалення державної наркополітики. Функціонування Міжвідомчої робочої групи також сприятиме виконанню заходів, передбачених Дорожньою картою з питань верховенства права та Стратегією наркополітики на період до 2030 року
Громадяни	Позитивний	Підвищення узгодженості та ефективності реалізації державної наркополітики сприятиме удосконаленню державних заходів у сферах профілактики та зменшення незаконного попиту на наркотики, забезпечення доступності медичних, психосоціальних і соціальних послуг, а також протидії незаконному обігу наркотичних засобів, психотропних речовин, їх аналогів і прекурсорів

Міністр охорони здоров'я України

Віктор ЛЯШКО

«__» _____ 2026 року